

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérlőház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Egyes szám ára: 3 pengő
Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.

Előny és pozícióhajszás

A magyar demokratikus élet sok mindenben különbözik a letűnt reakciós, fél vagy egész fariszta rezsimtől. Így például abban, hogy népgyűléseken nyíltan feltárják a problémákat, megbeszélnek a közéleti jelenségeket, őszinte bírálatot gyakorolnak. Nem úgy, mint az elmúlt huszonegy év alatt, mikor a vezérkolomp szavaira csak helyeselni, új-jongani lehetett. Csak fejbólintó jánosokra volt szükség és ha adódtak is nyilvános gyűlések, a szónokok a beszajkózott propagandaszólamokat hangoztatták.

A demokrácia nagy előnye, hogy nem kendőz el semmit. Saját hibáit is őszintén feltárja, a mutatózó visszasságokat nem takargatja, a bírálat szava nincs elnyomva, sőt a kritika ha építőszándékkal jön egyenesen kívánatos és minden oldalról reklamált dolog.

Nagyon helyénvaló, ha fiatal demokratikus életünk káros jelenségeire és imiti-amott kiütőköz bajaira nyomban rámutatunk. Ezt tette legutóbb Óry István főispán, a debreceni Kisgazda és Polgári Párt vezetőségének. Óry István egy olyan tünetre mutatott rá, melyet sokunk észleltünk, de olyan világosan nem állított fel senki a tételt, mint Óry István, mikor kijelentette, hogy senki abból nem szerezhet előnyt, hogy egyik vagy másik pártot tartozik és senki abból hátrány nem származhatik, hogy melyik pártot tartozik. Természetesen csak az elismert demokratikus pártokról, illetve az azokhoz való tartozásról van szó.

Tagadhatatlan, hogy sokan egyéni érdekeik szolgálatában csatlakoznak valamely párthoz. Nem a meggyőződés viszi őket, hanem az a szándék, hogy hol találhatnak érvényesülést, hol csinálhatnak gyors karriert.

Hát ez nem jól van így. Tudjuk, hogy ez is a letűnt rendszer esőkevénye. Akkor volt divatban, hogy pártszolgálatokért jutalom járt egykét jogosítványoktól kezdve magas hivatali pozícióig, anyagi juttatásokig minden földi jóban. Ezt a társadalmi betegséget nehéz leküzdni. Az emberek nem változnak meg egyik napról a másikra és bizony sokan halásznak a politikai vízeket kisebb vagy nagyobb hal után a maguk hasznára.

Nagy hiba, hogy egyes pártok nem emelnek áthatolhatóan gátakat a karrier vadászköz és pozícióhajszók ellenében. Kétségtelenül nagyon nehéz a disztigválás, nagyon nehéz megállapítani, hogy kit mi visz valamely párt-hoz? Magánérdek, vagy meggyőződés? Hiba az is, hogy sok esetben előnynyújtásokkal igyekeznek itt is, amott is híveket toborozni. Ennek kell gátat vetni, ezen kell változtatni.

Óry István által világosan felállított követelménynek kell eleget tenni, nevezetesen: valamely pártot való tartozás nem jelenthet senki számára sem előnyt, sem hátrányt.

Olyan igazság ez, mely az igazi demokrácia legbiztosabb ismérve. Ha a fiatal magyar demokráciát ellepi a pozícióhajszás, karrier vadászat és előnyhajszolás áradata, abban elvész a demokrácia igazi lényege és belefullad a posványba.

Nyilatkozik a kárpátaljai néptanács elnöke

Hatmillió amerikai katona vonul fel Japán ellen - Byrnes az Egyesült Államok új külügyminisztere - Az amerikai kormány ellen irányuló összeesküvést leplezték le - Hacha a németbérenc cseh elnök meghalt

Ungvár, július 2. (TASS) Turjanica, a kárpátaljai néptanács elnöke a „Pravda” levelezőjének a következő nyilatkozatot tette:

„Kárpátalja népének évszázados álma beteljesült: ismét együtt van a Kárpátokon túl élő testvéreivel. Szovjet-Ukrajnával és az egész nagy Szovjet-Unióval. A népbizottság 1944 november 23-án megtartotta első nagygyűlését Munkácsen és ezen követelte a Szovjet-Ukrajnába való bekebelezését. A nagygyűlés megválasztotta Kárpát-Ukrajna néptanácsát, amely központi szerve a Kárpát-Ukrajna területén a nép akarataiból működő hatalomnak. A nagygyűlés felhatalmazta a néptanácsot, hogy hajtsa végre a nép történelmi jelentőségű döntését. A néptanács első dolga volt annak a rendeletnek a kibocsátása, amelynek értelmében a földet, amelyet a kárpátaljai nép legjobb fiai bőségesen öntöztek verjeitökkel és vértükkel, elveszik eddigi tulajdonosaitól és odaadják egyedül törvényes urainak, a parasztnak. A betolakodóknak és a nép ellenségeinek földjét a néptanács rendelete értelmében a nép javára elkobozták. Alig néhány hónap telt el a határozat meghozatala óta és Kárpát-Ukrajnában ma már nincs egyetlen paraszt sem, akinek ne lenne földje. Kárpát-Ukrajnában ma hatalmas munkálatok folynak abból a célból, hogy helyreállítsák az üzemet és gyárakat. Kétszázhatvan iparvállalat már működik.” (MTI)

BYRNEST.

az Egyesült Államok háborús mozgósítási hivatalának volt elnökét nevezte ki Truman elnök külügyminiszter. Byrnes, aki jóbarátja Trumannak, elkíséri az elnököt a Berlinben tartandó háromhatalmi találkozóra. A találkozóra rövidesen sor kerül, állítólag július 10-e körül. Truman elnök Berlinből Londonba utazik.

WASHINGTONI JELENTÉS

szerint John Rankin, az Amerikában ellenes tevékenységet figyelő Mississipp-i állambeli parlamenti bizottság elnöke kijelentette, hogy a hatóságok rendkívül veszedelmes összeesküvést fedeztek fel. Az összeesküvés az amerikai kormány megbuktatását tűzte ki céljává. Az összeesküvés főhadiszállása Hollywoodban volt. A hatóságok nagyarányú vizsgálatot indítottak. Rankin hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államokban eddig nem volt példa ilyen nagyméretű kiterjedt összeesküvésre.

BERLINBE

a számukra kijelölt körzetekbe vasárnap bevonultak a brit katonák. Egyelőre csak Shino tábornok. Berlin brit katonai parancsnoka és kis tiszti csoportja érkezett meg a német fővárosba. A brit megszálló csapatok bevonulása egy-két nap múlva várható.

A szovjet hatóságok megtették az utolsó intézkedéseket, hogy átvessék Berlin nyugati negyedének közigazgatását. Németország többi részében a szovjet kötelékek előreláthatólag július 7-éig bevonulnak azokba a körzetekbe, ahonnan a britek és az amerikaiak kivonják csapataikat.

A „Daily Telegraph” arról ír, hogy Berlinbe máskor is vonultak már be hódító csapatok. Nagy Frigyes idejében kétszer megszállták a várost, Napoléon pedig díszmenetben vonult be a német fővárosba. Most más a helyzet. Berlin megszállása csak egy lépés az egész Németország kormányzása felé. Az egész német nép sorsának irányítása a szovjet, angol és amerikai hatóságok kezében lesz és a kormányzás az ellenőrző tanács útján történik.

SZTALIN,

a népbiztosi tanács elnöke június 30-án megbeszéléseket folytatott Soong kínai miniszterelnökkel és külügyminiszterrel. A megbeszélésen jelen volt Molotov szovjet külügyi népbiztos is.

A TESCHENI KÖRZETRE

vonatkozó cseh- lengyel tárgyalások félbeszakadtak. Firlinger cseh.

Óry főispán:

Biztosítani akarom a rendet Hajdú vármegyében

A Kisgazda Párt gyűlései Dorogon és Balmazújvároson

A Kisgazda Párt hajdúmegyei szervezete vasárnap nagysikerű gyűlést rendezett Hajdúdorogon és Balmazújvároson. Hajdúdorogon mintegy kétezer ember fogadta nagy helyiséssel a Kisgazda Párt szónokainak beszédét. Dobi Illés, a helyi szervezet elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd Óry István főispán lépett az emelvényre.

— Mint Hajdú vármegye főispánja — mondotta — arra töreksem, hogy biztossáim a megyében a rendet és a közbiztonságot. Nem teszék különbséget ember és ember között aszerint, hogy milyen pártot tartozik. Ha elintéznivalója vagy panasza van bárkinek, jöjjön hozzám, minij egyik magyar ember a másikhoz, kivizsgálom a bajokat és amennyire tőlem telik, igazságos ügyét támogatni fogom.

A közigazgatásról szólva a főispán kijelentette, hogy azt sürgősen meg kell tisztítani az oda nem való elemektől. Ha egy közigazgatási ember hivatalában hivatalos ügyet intézi, hagyja kívül a párt-politikát. A kettő kettő s a közigazgatást el kell választani a politikától.

A továbbiakban Óry főispán a pártok együttműködésének fontosságára mutatott rá. Alig lenne értelme a koalíciónak — mondotta —, ha egyik párt mindhárom és eszközrel fölébe akarna kerekedni a másiknak. Tudomásul kell vennie mindenkinek, hogy ebben az országban egyik pártnak sem

szlovák miniszterelnök kíséretével visszautazott Prágába.

PRÁGÁBAN

hivatalosan megerősítik, hogy Hacha Emil, Cseh- és Morvaország német megszállás alatti elnöke, 73 éves korában meghalt. Hacha május 5-ike óta fogságban volt.

AZ AMERIKAI MOZGÓSÍTÁSI HIVATAL

igazgatója kijelentette, hogy állandóan növekszik a szövetségesek erőfeszítése Japán ellen és rövidesen 6 millió szövetséges katona lesz a távolkeleti hadszíntéren.

A Délkelet-Borneóban partraszállt ausztráliai csapatok alig ütköztek ellenállásba és néhány óra múlva már másfél km. széles és 1 km hosszú hídfőt alkottak. Később az ellenállás erősödött. Az ausztráliai csapatokkal együtt MacArthur tábornok is partraszállt.

A PÁPA

mély megelégedésnek adott kifejezést a San-Franciscoban elért eredmények felett. Meggyőződése szerint az Egyesült Nemzetek a jövőben előforduló vitás kérdéseket a zöldsájtal mellett oldják meg és nem a csatatereken.

Kálmán Ferenc hajdúböszörményi pártelnök kifejtette, hogy a pártoknak tiszteltetben kell tartaniok egymást. Minden pártban vannak olyan személyek, akik állandóan zavart keltenek és mindenből vádat kovácsolnak. Minden pártnak egyformán érdeke, hogy ezeket a salakokat eltávolítsa, mert csak hátrálatják a falu életének kibontakozását.

Mit akarnak a szlovákok

Pozsony, július 2. A Nemzeti Frontba tömörült demokrata párt és szlovákiai kommunista párt felhívásban fordult a szlovák néphez, amely egyebek között ezeket tartalmazza: Ugyanúgy, mint felszabadító harcunk során fegyverrel a kezünkben harcoltunk a német betolakodók és magyar segítőik ellen, ugyanúgy együttes erőfeszítéssel akarjuk Szlovákiát a náci németektől és a fasiszta magyaroktól megtisztítani. Ezenfelül Szlovákia magyarajkú lakosságát lakosságcsere útján akarjuk kitelepíteni olyképpen, hogy a kitelepített magyarok helyébe magyarországi szlovákokat, illetve más külföldi országokban élő szlovák testvéreinket telepítjük vissza Szlovákiába. (MTI)

A Vöröskereszt gyógyszerét küld Magyarországnak

A svajci rádió értesítette a nemzetközi Vöröskereszt magyarországi delegációját, hogy 30. gyógyszerrel és élelmiszerekkel megrakott tehénautó indításra készen áll magyarországi rendeltetési céljal. Az autót Gentből hétfőn vagy kedden indítják utnak.

Kiss Roland belügyi államtitkár az állampolgársági kérdésekről

Kiss Roland belügyi államtitkár az állampolgársági kérdésekkel kapcsolatban a többi között ezeket mondta:

— Csupán német származása miatt senkit sem szabad megfosztani állampolgári jogától, hanem csak akkor, ha ezenkívül olyat is tesz, ami ellenkezik az állampolgári hűséggel. Az állampolgárság elvesztéséhez többféle következmény kapcsolható. Egyik elgondolás a kiutasítás. Ennek az elgondolásnak erős közvéleménye van. Ezenkívül sor kerülhet a kitelepítésre is, minek külpolitikai vonatkozásai is vannak. Egyelőre csak belső áttelepítésről lehet szó. Ez folyik is. A belügyminiszteriumban nagyrészt épen maradtak azok az állampolgársági kérvények, amelyeket az elmúlt évek során bizalmas utatásra „elfektettek”. Eredeti okmányokkal vannak felszerelve és legtöbbször kedvezően el is intézve. A nyilasok által elhurcolt iratok egy részét megtalálták a szombathelyi járásbírósan.

Rövid táviratok

Kiang tábornok, aki röviddel a bevonulás előtt Bosh tábornagy vezérkari főnöke volt, öngyilkosságot követett el.
Olaszországban olyan nagy arányokat öltött a munkanélküliség, hogy az olasz kormány a szövetségesekhez fordult és kérte, ne állítsanak be német hadifoglyokat az olasz területre.
Rómában elfogták Rost, Mussolini egyik legbizalmasabb munkatársát, aki a fasiszta magyatanács 1943 július 25-i ülésein Mussolini mellett szavazott.

A Gazdasági Egyesület a búza és rozs zárolását kéri, az őszi vetőmag biztosítására

A Gazdasági Egyesület mozgalma eszmaellátásra

A Debreceni Gazdasági Egyesület vasárnap délután ülést tartott. Vásáry Miklós elnöke alatt. Az ülést igen nagy érdeklődés kísérte, a tisztikar, választmány teljes számban jelent meg, azonkívül többszáz érdeklődő gazda. Az ülésen az időszerű kérdéseket vitatták meg. A Gazdasági Egyesület felír a minisztériumhoz és eljár illetékes helyen, hogy a gazdasági események, időszakos mezőgazdasági munkások, sőt a törpebirtokosok részére akció keretén belül kedvezményes áron eszma, vagy ha ez nem lenne, legalább balkancsot juttassanak.

A Gazdasági Egyesület kéri, hogy a még megmaradt búza és rozskészletet ne szolgáltassák a gazdák és ezt használhassák fel őszi vetőmagnak. Az idén oly kevés őszi szántású búza és rozs termelt, hogy ez nem fedezi az őszi vetőmagnakészletet és ezért tartalékolni kell a készletet és ellenőrzés mellett a még megmaradt készletet. Ezután a tejkérdést, tejbeszolgáltatást vitatták meg a jelen voltak. Kéri, hogy a tejközpont gyűjtse össze és szállítsa be a gazdák kötelező tejmennyiségét és kéri, hogy emeljék fel a tej árát legalább annyira, mint egy skatulya gyufa ára. Kéri, hogy a tej magasabb árát kapja meg visszamenőleg is a gazda a beszolgáltatás során s jelenleg pedig azonnal fizessék a tej árát az átvételnél. Kéri, hogy azokat a gazdákat, akik teheneiket kénytelenek mezőgazdasági munkára befogni a lóhiány miatt, mentessék a tejbeszolgáltatás alól.

A Gazdasági Egyesület kéri, hogy zárolják a búzát és a gabonaműt, mivel az őszi búza- és rozsvetés, így a termés is oly kevés, hogy a vetőmagot sem biz-

tosítja. Ősszel pedig 25-30 ezer holdat akarnak a gazdák bevetni és éppen ezért kéri, hogy a luxuscélokra, kultráziüteményekre, vajas kiflikre, kávéházi árukra ne engedjék felhasználni az új termésnél a debreceni búza és rozsmennyiségét. Targyalta a Gazdasági Egyesület a munkabérek is, amely most szabad egyezség tárgya. Az aratáshoz szakértő munkás kell s a Gazdasági Egyesület tagjai készséggel alkalmazzanak debreceni aratómunkást, de ha nem lesz elég jelentkező aki ért is hozzá, akkor kénytelen idegenből munkást felfogadni a gazda.

A gyűlésen elhatározták, hogy kéri a várost, bontsa fel a szerződését a Vásárpénztárral, mert most már nem szolgálja a gazdák érdekeit. Ez akkor volt előnyös, amikor számos állatot lehetett még hizlalni. A lekötöttség megszüntetését kéri a gazdák. Általában kéri, hogy rendezzék a mezőgazdasági termények és ipari és kereskedelmi áruk viszonyát és nem annyira az áruk rögzítését kéri, hanem a szabad kereskedelmet és a szabad árukat kölcsönösen. Kéri, hogy a hortobágyi legelőbirtokosoknak legalább 50 százalékat engedje el a város a múlt évi rendkívüli viszonyok miatt és erre lehetőség is van a haszonbirtokos ügyében kiadott miniszteri rendelet értelmében, annak mintájára. Kéri egyben, hogy a tartozást kamatmentesen fizethessék meg. Kéri a Gazdasági Egyesület azt is, hogy a debreceni gazdákat továbbra is mentessék a beszolgáltatási kötelezettségtől állatokra vonatkozólag, mert igazságtalannak tartják a városnak nem tudniuk elvégezni az új mezőgazdasági munkásokat. Több fontos ügyet tárgyalt még le a gyűlés.

Megszüntetik a kormányzósértési és régi árdragítási ügyekben az eljárást

Méltányos esetekben nem emel vádat az ügyészség

Az igazságügyminisztérium közölte büntetőeljárásnak olyan ma-ponti utasítást küldött az ügyészségekhez és ezt megkapta a debreceni államügyészség is. Az utasítás több érdekes részletet tartalmaz és bizonyos esetekben módot ad a vádelejtésre és az eljárás megszüntetésére úgy a multbeli, mint a most folyó ügyekben is. Így nem kell üldözni a kormányzósértést és megszüntetik az ily ügyekben a folyamatban levő eljárást. Megszüntetik az eljárás olyan büneslekményekben, amelyek a fasiszta rendszerrel szemben megnyilvánuló ellenszenv, vagy a megnehezült viszonyok miatt való elégtelenség következménye (így igazgatási, nemzetgazdálkodási, hatóság elleni erőszak). Lehetőleg mellőzni kell a lezárt korszakban elkövetett valutabűnöslekményeket és árdragítást is, amikor pár fillér miatt kerültek sokan a vádlottak padjára és a mai árak mellett szinte humorosnak hatna az árdragítás. Nincs he-

gán és közokirathamisítási ügyeknél sem, amelyeket mentésre, büjkálásra használtak fel sokan a fasiszta-német uralom idején.

Érdekesen intézkedik az utasítás olyan esetekre is, amikor valaki az ostrom, vagy háborús tömeginség hatása alatt az élt fenntartásához szükséges dolgokat szerzett meg és így követett el büneslekményt. Itt mérlegelés tárgya, hogy van-e szükség, indokolt-e a vádemelés. Éppen úgy, mint olyan esetekben, ha a felszabadulás után, az azt követő időkben egyesek abban a feltehető tévedésben szereztek ingóságokat, hogy azok gazdátlanok. Méltányos esetekben itt is mellőzhető a vádemelés, vagy megszüntethető az eljárás.

A debreceni ügyészség az igazságügyminiszter rendlete alapján már sok esetben hozott megszüntető végzést, illetve mellőzte a vádemelést.

A nyilasok megölték Lendvay Istvánt

Budapest, július 1. Lendvay István, az ismert publicistát, aki „Nomád” aláírással írta éveken keresztül cikkei a németek és bérenceik ellen, még az elmúlt év július 18-án fogták el a nyilas pártiszármányok Budapesten és Tapolcára vitték. Ott napokig ki-nozták, majd Zalaegerszegrre vitték, végül a szombathelyi fogház egyik cellájában helyezték el. Ekkor már tesztben voltak egyformán megfört Lendvay István, úgy-hogy amikor felesége szeptemberben végre rátalált, rá sem ismert. Nagynehezen sikerült Grösz József szombathelyi püspöknek ki-eszközölnie azt, hogy Lendvayné

naponta ebédet vihessen férjének. December elejéig minden nap átvették a fogházörök az ebédet, de ekkor közölték Lendvaynéval, hogy az elmúlt éjszaka férjét „szabadon eresztették”. A szerencsés asszony nem akarta el-hinni, hogy férje nincs többé és még hetekig vitte be a fogházba az ételt. Most állapította meg a rendőri nyomozás, hogy azon az estén, amikor Lendvaynénak azt mondták, hogy férje kiszabadult, Nomádot a nyilas príbékék agyon-verték. Hogy holtestét hová földelték el, még nem tudták meg-állapítani.

Hazajönnek a Németországba hurcolt levonték

Budapestről jelentik: A magyar ifjúság vezetői a németek kezére játszották a magyar levontéket. Az elhurcoltak közül sokan megszöktek, a többség azonban kiérkezett Németországba. Eddig mintegy ezerszáz levonté érkezett Budapestre, akiket a németek és a nyilasok Biharból, Békésből és a Tiszántúrról hurcoltak el. A fiúkat részben

Hollandiába cipelték, német altisztek parancsnoksága alatt besorozták őket a Todt-szervezet-be. Április 29-én szabadultak. Hír szerint illetékes helyen meg-állapították, hogy a magyar fiúkat erőszakkal vitték Németországba, ezért tehát nem tekintik őket hadifoglyoknak, hazaküldik Magyarországra.

A hadifoglyok hozzátartozói segélyt kapnak

A népjóléti minisztériumban tervezet dolgoztak ki. A tervezet szerint a foglyok lakóhelye szerinti Nemzeti Bizottság felülbírálja a hadifogly multbeli ma-

gatartását. Segélyt csak azoknak a hadifoglyoknak a hozzátartozói kapnak, akiknek családtagja semmiféle fasiszta- vagy jobboldali mozgalomban nem vett részt.

Tíz évre ítélték egy nyilas gimnazistát

A nepügyészség vádat emelt Lókes Árpád 20 éves gimnaziumi tanuló ellen, mert mint a nyilas-keresztény párt tagja, résztvett a Damjanich utca 45. sz. ház lakóinak elhurcolásában. A népbírósg Lókes Árpádot bűnösnek mondta ki háborús bűntett el-méré és ezért tíz évi kényszermunkára ítélte.

A beszolgáltatandó tej termelői ára 6 pengő

A legújabb kormányrendelet szabályozza a tej és tejtermékek forgalomba hozatalát és ugyancsak kormányrendelet állapítja meg a tejtermékek árát. A rendelet értelmében a tehenartató kötele minden fejés után egy évben 270 napon keresztül két liter tejet folyamatosan a hatóság által meg-állapított áron beszolgáltatni. A juh- és kecskatenak minden tejszűjtés után öt hónapig keresztül egy kilogramm teljes zsírtartalmú gomolyát kell beszolgáltatni. A beszolgáltatásra kerülő tej és juhgomolya megvásárlására az a tejiparos jogosult, akinek a tejipar egyaránt a megfelelő iparrendelvények, a tehen és juhparos gazda átmeneti, leg a közösgéi előjárású rendelkezése szerint kötelez elvett tenni beszolgáltatási kötelezettségének. A rendelet értelmében a beszolgáltatott tej legmagasabb és legalsó árak termelői ára literenként 6 pengő, a 32% zsírtar-

Az ezévi jövedelem és kereseti és jövedelmi adót

A minisztertanács nagyfontosságú rendeletet fogadott el. A pénzügyminiszter előterjesztésére kimondotta, hogy a kereseti- és jövedelmiadó alapot a folyó évi kereset és jövedelem alapján állapítják meg.

A rendelet nagyfontosságú, mert rendkívül nagy eltérés következett be nemcsak a jövedelmekben és keresetekben, hanem a pénz értékében is, így a régi rendszer szerint való kivetés, amely alapján minden esetben az elmúlt évi jövedelmet és kereset-

tet vette, nemcsak a közönség, de az állam számára is rendkívül hátrányos lett volna.

Összeírják a cionistákat

Acs Tivadar kivándorlási biztos, a Magyarok Világszövetsége kormánybiztos előterjesztést tett, hogy állapítsák meg hivatalosan: kik tartoznak természetesen nincsen kivándorlási szándékát a magyar hatóságok minden rendelkezésükre álló eszközzel támogatják. (MOT)

Vásárhelyi István pénzügyi államtitkár

Dálnoky Miklós Béla miniszterelnök dr. Vásáry István pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Vásárhelyi István miniszteri osztályfőnököt pénzügyi államtitkárrá nevezte ki. Az új államtitkár több mint negyedszázadon át dolgozott az ország külföldi kapcsolatainak kiépítésén. Legfőbb feladata most ezeknek a kapcsolatoknak további kiépítése, valamint a békétárgyalások pénzügyi előkészítése.

Július folyamán kapják meg teljes járandóságukat a nyugdíjasok

A közelmúltban jelent meg az a rendelkezés, amely rendezte a közalkalmazottak fizetését. Ugyanez alkalommal lényegesen felmenték a nyugdíjasok járandóságait is. Ennek rendezése most van folyamatban és a végleges elintézésig a penzügyminiszter úgy rendelkezett, hogy július 1-én vagy a fovarosban, mint vidéken a július nyugdíj kifizetését fizetik ki.

A nyugdíjat a régi gyakorlat szerint vidéken a város, illetve a községi elöljáróságokon vehetik át. Ezzel egyidőben gondoskodás történt arról is, hogy a fovarosban, mint vidéken a július fennakadás

Július 1-ig a rendelkezésre álló rövid idő alatt lehetetlen volt megállapítani és kifizetni az új rendelet szerint járó lényegesen magasabb összegeket, ezért néhány hetes késéssel, de még július folyamán pótlólag folyósítják a július 1-től reszükre esőket nyugdíjkiutalozást. Ezzel párhuzamosan sor kerül a vidékiek ellátmányának kifizetésére is.

Nem lehet kivándorolni

Budapestben az utóbbi időben igen sokan kerestek fel az illetékes szerveket, hogy kivándorlási lehetőségek iránt érdeklődjenek. Ezzel kapcsolatban Acs Tivadar kivándorlási biztos a következő felvilágosításokat adta:

Az ottavai egyezmény érinti a bevándorlás és letelepedés kérdését is és szerint a brit világbirodalom állás-foglalására lesz szükség, hogy a dominionokra és a gyarmatokra lehetne vajúk a kivándorlás. Nem valószínű, hogy az ipari d. obilitáció természetes folyamanyait követő államok kivándorló számarla tartanak fenn, akár a brit világbirodalomban. Akar az Amerikai Egyesült Államokban vagy a Szovjet Unióban. A bevándorlás számára talán egyetlen lehetőség a latin Amerika, ahol nagy munkalehetőségek kínálkoznak majd, viszont nálunk is nagy gazdasági prosperitás várható, ami inkább a hazavándorlást segíti majd elő. A kivándorlásra a nemzetközi politikai és gazdasági helyzet egyelőre nem nyújt semmiféle lehetőséget.

Időjárás a mult hónapban

1945 júniusa Debrecenben változékony jellegű volt. A havi középhőmérséklet 20,2 fok volt, 0,8-del melegebb a sokéves átlagnál. A legmelegebb napunk éppen Medárd napján, június 8-án volt, amikor is a déli órákban a hőmérőeklet 32,1 fokig emelkedett. A 30 fokot meg ismételt a nappali hőmérséklet. A hónap méréseket melegre jellemző, hogy a hónap 30 napja közül mindössze 17 volt valódi nyári nap. Az éjszai lehűlések is jelentéktelenek voltak. Legalsó hőmérséklet 3-án szűlyedt, ekkor 2 méter magasságban mindössze 11,8 fokot mértek.

Hosszabb nyáriás, meleg és száraz időszak kialakulni nem tudott. Néhány napja meleg után az óceáni beáramlás lehűlést és esőket okozott. Ennek következtében előtér gyakran esett, de túl nagy esők nem voltak. A havi csapadékmennyiség 52 mm volt. 14 mm-rel maradt el a sokéves átlag alatt, illetve annak csak 76 százalékát érte el.

Dacára az átlag alatti csapadéknak a hónap időjárása a mezőgazdasági növények fejlődésére kedvező volt.

Hammon nemet ezredet vasarnap kivégezték, mert bizonyosodott róla, hogy bűnös volt egy annakidején általa rendelt szovjet állomparag agyonlölésében.

ÉPÜLETFÁT, gerendát, deszkát ócskát vagy újat, minden mennyiségben v e s z e k.

Írásbeli ajánlatot a kiadóba kérem.
Jelige: „Versenymunka”

FÉRFI SZÖVET

férfi ruha, szabó kellék, textilárú vétel-eladás

VÁGÓ SÁNDOR

Piac és Széchenyi-u. sarok.

Tanulót felvesz

MAYER úriszabó Tanító-u. 16

Hortobágy malom munka szövetkezet

mindennemű gabonát vásárol és beszállít

TAKARÓT, POKRÓCOT, ÚJAT és HASZNÁLTAT

MAGAS ÁRON VESZÜNK

ÁDÁM és VAS

Csapó-u. 30.

Biztosítsák az iparost és kereskedőt is öregségére

Harsányi Imre lett a Kisgazda Párt iparos és kereskedő tagozatának elnöke

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezetebe tömörült iparosok és kereskedők vasárnap Szendrey Sándor h. polgármester elnöklétével népes tagértekezletet tartottak. Szendrey Sándor ismertette az iparos és kereskedő tagozat megalakításának jelentőségét. Mi tiszteletben tartjuk a többi pártok célkitűzéseit, de azt elvárjuk és megköveteljük, hogy a mi jogainkat is elismerjék mások. Több megbecsülést vár az iparos és kereskedőtársadalom. Ez a két réteg naponta tizenhat órát is dolgozik az ország újjáépítéséért.

Ungár Jenő jegyző ismertette az iparos és kereskedő tagozat tisztikarára vonatkozó javaslatot, melyet a tagértekezlet egyhangúan elfogadott. A tagozat elnöke dr. Harsányi Imre, a debreceni iparhatóság vezetője lett. Tiszelnök Szendrey Sándor, Bálint Sándor és Ungár Jenő. Alelnökök: Monoki Nándor, Faragó István, Prém Miklós és Bartha István. Jegyző Nyakas László és dr. Ungár István. Titkár Fazekas István. Választmány az iparosok részéről: Kovács József, Boldogh József, Szombathy Mihály, Faragó Lajos, Dalmi Mihály, Kecskeméti Sándor, Halász Lajos, Hajtó Béla, Mester Lajos, a kereskedők részéről Kardos Zoltán, Király István, Kormos József, Kára Lajos, Dolnik József, Szathmáry József, Deák Jenő, Iványi Endre. A választmány 10-10 taggal képviselteti magát a pártvezetőség nagyválasztmányában.

Ungár Jenő a szervezkedésben látja annak biztosítékát, hogy a párt kellő eréllyel és súllyal meg tudja védeni a kisiparos és kiskereskedő érdekeit.

Fazekas István felszólalására válaszul Bartha Lajos kijelenti, hogy az OTI bizottságának javas-

latot jelt, hogy mivel a közterheket teljes egészében az iparosság viseli a munkavállalókkal szemben, biztosítsa az OTI a munkaadókat is. Javaslatot tett arról is, hogy a bizottságban egyenlő arányban legyenek képviselve a munkaadók és a munkavállalók. Az előbbi javaslatát a bizottság felterjesztésre elfogadta, míg az utóbbit visszautasította.

Rácsy Károly: Vannak új demokráta emberek, akiknek fogalma sincs a demokráciáról.

Bálint Sándor hangoztatja, hogy a Független Kisgazda Párt sziklaszilárdan áll a magántulajdon alapján. Az az iparos, akinek öregségére kiesik a kezéből a szerszám, az a kereskedő, aki évtizedek munkája után nem bírja már a munka iramát, ha nem gyűjtött szorgalmas munkával magának öregségére, akkor elmehej koldulni. Az az iparos és kiskereskedő, aki a magántulajdon alapján áll, a Független Kisgazda Pártban találja meg legjobban érdekei védelmét. Örömmel állapítja meg, hogy a város iparos és kereskedőtársadalmára egyre nagyobb tömörökben eszaktakozik a párt táborához.

Faragó Lajos kéri a pártvezetőséget, hasson oda, hogy az állam biztosítsa öregségére az iparost és kereskedőt. Szerinte a befizetett adó után kellene visszatérítést adni az iparosnak és kereskedőnek öregségére.

Ungár Jenő a felszólalásokra válaszul kijelentette, hogy a tagozat választmánya felterjesztést tesz illetékes helyekre az OTI-nál tapasztalt visszasságok megszüntetésére. Sürgősen elkészítik az öregségi járulékra vonatkozó javaslatot is.

A bejelentéseket a tagértekezlet helyesléssel vette tudomásul.

Az aratásnál lehetőleg debreceni munkásokat szerződtessenek a gazdák

Az aratási munka díja szabad egyezség tárgya

Debrecen város termelő bizottsága vasárnap ülést tartott dr. Szabó Gyula tanácsnok elnöklété alatt. A termelő bizottság részletesen megtárgyalta az időszerű gazdasági kérdéseket és a mezőgazdasági állapotokat és több ügyben hozott határozatot.

Kimondotta a termelő bizottság, hogy a közelgő aratásnál elsősorban a volt gazdasági családokat, de lehetőleg mindenestre debreceni lakosokat kell szerződtetni, nehogy az aratási rész idegen munkásoknak jusson. A debreceni határban kevés kenyérbúza terem most és így a közlekedés szempontjából sem közömbös az, hogy a debreceni eláttalnak jussanak az aratási rész révén kenyérgabonához, mert a város különben nem tudja biztosítani ellátásukat. Az aratómunkásokkal kötött megegyezést négy példányban elkészítve be kell jelenteni a város I. fokú közigazgatási hatóságánál, mert csak a bejelentett felkaphat majd vámörleési engedélyt. Az aratási részes munkadíja szabad egyezség tárgya, mert felsőbb helyről érvevonatkozólag semminemű rendelkezés,

vagy utasítás eddig nem jelent meg, az aratómunkás szerződtetése pedig sürgős.

A termelő bizottság felhívja azokat, akik Debrecen határában traktorok hollééről és helyéről tudnak, jelentsek azt a termelő bizottság titkárnál a városháza földszint 6. alatt. Ugyanezek jelentsek be a traktortulajdonosok elvesztett traktorjait, feltüntetve annak gyármányát, típusát, lövejét, gyártási számát.

Kéri a termelő bizottság, hogy azok a nyúltulajdonosok, akiknek háziállataikat elvezették és nyulakat hajlandók felajánlani akeió részére, jelentsek ezt a városháza földszint 6. alatt a termelő bizottságnál.

A termelő bizottság eljárt a polgármesternél és illetékes helyen s a bércsélplék megfelelő kölcsönök kapnak felszerelés és üzemanyagbeszerzésre és a kölcsönt az új terméskből fizetik vissza. Kapnak ezenkívül deszkaanyagot is a csep-lőzép üzembehelyezésére, azonkívül szíjakat és bőrt is igyekeznek biztosítani.

Az ülés végén Hajdú János miniszteri biztos intézett hosszabb beszédet a jelenvaltakhoz és rámutatott arra, hogy a vetésértület nagyrésze meg van művelve. Kérte a gazdákat, hogy a munkások fogadásánál helybeli munkásokat szerződtessenek és a gazdák az ipri munkássághoz hasonlóan és együtt dolgozzanak az újjáépítés érdekében.

A Kisgazda Párt és Szociáldemokrata Párt együttes népgyűlése Vámpércsen

A Független Kisgazda Párt és a Szociáldemokrata Párt vasárnap nagy sikerű együttes népgyűlést tartott Vámpércsen. Komonyi László községi főjegyző nyitotta meg az ülést, majd a Kisgazdapárt debreceni szervezete nevében Dózsa György szólt fel. Hangoztatta, hogy az emberi szabadságjogok nélkül nem érdekes élni. A Kisgazda Párt minden erejével küzd azért, hogy igazi demokrácia születhesse ezen a földön. Deczky János kisgazda, nemzetgyűlési képviselő ismertette a párt tizenötéves tennetűs programját. A Kisgazda Párt a falvakban a letűnt reakciós rendszerben emberfeletti küzdelmet vívott a demokráciáért. Csunya jutalma lenne a pártnak, ha most felelőtlen elemek megrágalmaznák és terrorizálnák tagjait. Földes Vilmos az Ifjúsági Szervezet nevében szólott. Hangsúlyozta, hogy az új Magyarországon új magyar ifjúságot kell nevelni. Az ifjúsági mozgalmakban még csak látszatát is kerülni kell

mindenféle diktatórikus magatartásnak. Ma az országban minden demokratikus tömörülésnek és szervezetnek egyenlő jogai vannak.

Papp János szociáldemokrata párttitkár nagy tetszéssel fogadott beszédében kijelentette, hogy a koalíció az öt párt egyenlőségét jelenti s egyetlen párt sem lehet vezető párt az országban. Élesen bírálta a falusi kiskirályok basáskodását, akiknek magatartása hátráltatja az építő munkát. Simon János szociáldemokratapárti vezetőségi tag rámutatott arra, hogy az eljövendő választásoknak minden terror nélkül kell lefolyniok. A két munkás párt — mondotta — szorosán együtt dolgozik, azonban a Szociáldemokrata Párt a Kisgazda Párttal vállalt együttműködést ma is vállalja és nagyra becsüli. A két párt együttműködésben a falu és város egymásra utalt dolgozói találkoznak. A nagysikerű gyűlést Komonyi László főjegyző zárta be.

Megjelent a terménybeszolgáltatási rendelet

Most jelent meg a közellátásügyi miniszter rendelete, amely szerint a közellátás biztosítása érdekében a termelők az 1945. évi termésből a kormány által meghatározott ter-

mények és termékek beszolgáltatására kötelezhetők. Ezzel kapcsolatban a kormány olesó áron iparcikkeket akar juttatni a termelőknek.

Megindul a csomagforgalom

A postavezetőség közli, hogy a posta a csomagforgalmat július 2-án megnyitja. További intézkedésig 5 kg. súlyhatárig értéknélküli és utánvételi összeggel nem terhelt csomagok adhatók fel. A csomagban elhelyezett tárgyak és áruk a mindenkori érvényben

levő szállítási és bevételi korlátozások alá esnek. A csomagforgalommal kapcsolatos díjakról, valamint arról, hogy a csomagforgalomban mely helységek vesznek részt, a postahivatalok adnak felvilágosítást.

Cseresznyefadoronggal agyonütötte a feleségét mert el akarta vinni a disznót

Az elfogott gyilkos öngyilkosságát kísérelt meg a fogházban — Az áldozat előzőleg kilenc ízben kísérelt meg öngyilkosságot

Véres esemény színhelye volt a múlt nap Hajdúböszörményben a Gyár-utca 36. szám alatti ház. Egy idős férfi agyonverte feleségét s utána drámai gyorsasággal követelték egymást a tragikus események és sok meglepő részlet tárult fel a múltból is.

Déli József nyugalmazott vasutas Hajdúböszörményben élt feleségével, de a házasság nem volt boldog, számtalan vitaközvetítés, veszekedés zavarta meg. Az asszony összeférhetetlen természetű volt, rosszul bánt mostohalányával is. Delinek mostani felesége, második házassága révén került a házba. Deliné többször elhagyta az urát, hónapokon át külön élt. Legutóbb is elhagyta urát és utána ismétleten visszatért, hogy egyes holmit, ruháneműt stb. elvigyen. Így tett a múlt nap is, amikor a két disznó közül az egyiket el akarta vinni. Az ura kérte, hogy ne tegye ezt, sőt kéri, hogy térjen vissza hozzá, de Deliné hajthatatlan volt, nem engedett és kiengedte az óból a disznót, hogy elvigye. Deli ekkor felkapott egy 120 cm-es cseresznyefadorongot és felesége homlokára ütötte. Az asszony síkoltva esett össze, mire Deli még öt ütést mért a feleségére, aki pár perc múlva kiszenvedett. Tettenék elkövetése után a rendőrségre ment és önként jelentkezett.

Dr. Illyés Gábor vizsgálóbíró kiszállt a helyszínre, majd részletesen kihallgatta Deli, aki beszámolt a debreceni ügyészhez fogházába. Itt éjjel Deli öngyilkosságot kísérelt meg, a cellában fel akarta magát akasztani, de az örök észrevetők és idejében levágták. Deli ellen szándékos emberölés büntetése miatt folyik az eljárás.

Ujabb kihallgatása során erős felindulással védekezik és bizonyítani kívánja, hogy felesége exaltált nő volt, akivel türelmetlen volt az élete. Bizonyítani kívánja azt is, hogy felesége rövid idő alatt kilenc ízben kísérelt meg öngyilkosságot, mérget vett be, a Dunába ugrott, fel akarta magát akasztani, vonat elé vágta magát, sevenált vett be stb.

Illyés vizsgálóbíró Deli vizsgálati fogszába helyezte.

Szabad a tenyészcélt szolgáló állatok forgalma

A termelő bizottság ülésén bejelentették, hogy Öry István főispán, közellátási kormánybiztos engedélyzte a tenyésztési célt szolgáló állatok szabad forgalmát. A bejelentés meglepégedést kellett a gazdák körében.

150 élve befalazott ember holttestére akadtak

Milánó, július 2. A monzai királyi palotában az egyik helyen friss falazásra lettek figyelmesek. A fal kibontása után a befalazott helyen a náci-faszta uralom alatt élve befalazott 150 ember holttestére akadtak. A palota egy másik részében néhány teljesen összeégett holttestet találtak.

Értesítem a m. t. debreceni hölgyközönséget, BUDAPEST BELVÁROSI NŐI DIVAT SZALONOMAT f. hó 1-én Baththány-u. 10. sz. alá áthelyeztem.

Eredeti külföldi angol és francia modellek után, tökéletes ízléssel és munkával várom megrendelőimet HEGEDŰS NŐI DIVAT SZALON Segédek, tanuló fiú és leány felvételük.

FINOMAN ÖLTÖZTET KISS DIVATÁRU ÜZLET

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST LEGMAGASABB ÁRON VESZ KOLLÁR órás KOSSUTH-UTCA 4.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

Ujságírók és színészek matinéja

A Csokonai Színházban vasárnap délután zenitelt szótér előtt rendezték meg a debreceni színészek és újságírók matinéjukat az újjáépítés céljaira. A Csokonai Színház művészei énekcsomókban, szavaltatokban, táncszámokban és jelenetben tehetségük legjavát nyújtották. A debreceni újságírók pedig részben felolvasásokkal szereztek, részben irodalmi műveikből adtak elő a Csokonai Színház művészei. A színvonalas matiné rendezése Hajdú Ferenc hírlapíró érdeme. Este az Arany Bikában jól sikerült társasvacsera volt.

János vitéz

Kacsah Pongrácz örök szép melódiajú daltájakat újította fel a Csokonai Színház szombat Deesy Jenő stílusos rendezésében. A szívszív szülő szép melódiák meg a hírhelyű asszétéllé zenekar játékaiban is utat találtak az érvényesítéshez s valahogyan ugy vágyunk ezzel a daltájjakkal, hogy minél többet halljuk, annál inkább megkedveljük és megszeretjük. A darab zenei részének megírása nem nevezhető szerencsésnek, de János rákényszerít a színház hennünket, hogy ha a teljes János Vitéz akarjuk meghallgatni, az Operaházba kell mennünk.

Óltay Baba Huskaja sok kedves színnel mintázott alakítás. Külön és újlag meg kell díszíteni a hibátlan szövegezőt a kitünő művésznőnek. Jatekformálása eredetiségre törekvő és sokszínű Csensy Sari az egyenlőséghez és kezültetéshez mért szerepben maradéktalanul jól nyújtott. Hatalmas ívellel lejátékolt játékos szerep, hangban pedig a vidéki atlag fölé emelkedik. Arany Kato gazdag komikai vénával eleveníti a beszokvány halás szerepét. Hajdu Péter egyenesen predestinált a János szerepe. Kár, hogy a partitúra ittott melyekvessű hangszerekre viszonyítva Csengeri Aladar a Bazo alakítását vite megerdomet pákerre. A második felvonásban elismerésre méltó készséggel és invencióval fogalmazta formálását. Deesy Jenő izes strázsamestere mellett Szabo Samu rendkívül mulatságos francia királyi mekkedik ki az együttesből Perényi Kálmán a hagyományok tiszteletben tartásának figyelembevételével alakította a falu esztét. Horvath Jenő Bartolója hibátlan.

Dr. Pajor István karnagyai készsége rutinról tanuskodó s nem hiányzó belőle az esztétartó és összehangoló erő sem.

Takarékoskodni kell a vízvezetéki vízzel

A város lakosságának a vízforrásztása megnövekedett; ezért felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a vízvezetéki vizet a legnagyobb takarékoság mellett használja. A vízvezetéki utcai közutakról csak azok a fogyasztók hordhatnak vizet, akiknek a lakásában vízvezeték nincs.

A gázzár elpusztulása folytán a gázellátást jelenleg a hőforrás két földgáz kútja látja el. Ezeknek gázhozama csak egyötöd része a rendes fogyasztásnak. Amíg az új gázzár megépíthető lesz, új gáz bekapcsolás nem történhetik.

Polgármester.

Felkérem azokat, akik édesanyánkról öv. STERN FERENC-NÉROL tudnak, akik 1944 júniusában a téglagyárból a harmadik szerelvényvel deportáltak, értesítsenek Miklós-u. 10. Bagamérynéknél.

Vagyonmentő, Badoqos-u. 1.

ÓLOMKRISTÁLYT TAKÁCSNÉTÓL Piac-utca 22. ARANYAT, ÉKSZERT magas áron vesztek

Aluminium, edény, háztartási cikkek, gyermek mély- és sportkocsi nagy választékban kapható VASS és ILLYÉS vaskereskedése DEBRECEN, Ferenc Lószef-út 17. sz.

MODERN ÉS STYL BUTOROK gardérob szekrények, konyhaberendezések, íróasztalok, zongorák, fotelek, vitrinek, csillárok, étkezőasztalok, perzsaszőnyegek, márkás festmények, jégsekrények nagy választékban kaphatók IVÁNY ENDRE Áruforgalmi iroda és Műkereskedésben Piac-u. 67. (Miklós-u. sarok.) Ugyanott mindennemű lakberendezési tárgyak vétele.

HORA ENDRE ékszerkészítő, óra- és ékszerjavító műhelye Kossuth-u. 2. ARANY BEVÁLTÁS

